

Datum
2020-04-16
Adress

Yttrande

Diarienummer
SN-2020-183

Till
Revisorskollegiet

Remiss om Granskning av upphandlingar och inköp

Servicenämnden föreslås besluta att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Servicenämnden ser positivt på att revisionskontoret har granskat nämndens arbete med upphandling och inköp. Nämnden instämmer i huvudsak med revisorskollegiets iakttagelser, bedömningar och rekommendationer och kommer att vidta ett antal åtgärder i enlighet med revisorskollegiets rekommendationer. Åtgärderna handlar bland annat om kommunikativa aktiviteter för att höja kompetensen kring inköp och upphandling hos chefer och medarbetare, tydliggörande av informationen om ramavtal samt aktiviteter som syftar till att säker-ställa att regler och styrdokument angående jäv och oegentligheter är väl kända bland medarbetarna.

Yttrande

Enligt Malmö stads Ärendehandbok ska yttranden lämnas i en särskild mall, vilket görs här. Yttranden följer uppställningen i den yttrandemall som revisorskollegiet skickade. Revisorskollegiets mall fylls i efter servicenämndens beslut och bifogas detta yttrandet.

Servicenämndens sammanfattande yttrande

Servicenämnden ser positivt på att revisorskollegiet har granskat nämndens arbete med upphandling och inköp. Nämnden instämmer i huvudsak med revisorskollegiets iakttagelser, bedömningar och rekommendationer.

Servicenämndens organisering av inköpsverksamheten bedöms som tydlig av revisorskollegiet. Det är nämndens bedömning att de medarbetare som regelbundet gör direktupphandlingar och avropar mot ramavtal har hög kompetens inom området och följer de instruktioner som finns. Ett inköpsnätverk med inköpsamordnare från samtliga avdelningar i förvaltningen är stöd i direktupphandlingsfrågor och avrop mot ramavtal. Servicenämnden håller varje år utbildningar i inköp och upphandling för nyckelpersoner och

chefer. Det vidtas också åtgärder inom ramen för arbetet med intern kontroll för att öka efterlevnad av regler och styrdokument.

Men granskningen visar att det råder brister i följsamheten mot Lagen om offentlig upphandling (LOU), att den interna kontrollen av upphandlingsprocessen inte är helt tillräcklig samt att nämnden delvis bedriver ett tillräckligt och dokumenterat arbete för att förebygga och upptäcka oegentligheter i inköpsprocessen. Servicenämnden har tagit fram åtgärder i enlighet med revisorskollegiets rekommendationer som redovisas nedan.

Servicenämndens yttrande avseende följsamhet mot LOU m.m. - åtgärder

Redan pågående åtgärder inom servicenämnden

- I nämndens internkontrollplan för 2020 fastställs att förvaltningen under denna granskningsprocess själva identifierat brister vad gäller dokumentation av och kompetens kring upphandlingsprocessen. Nämnden kommer därför under 2020 att vidta åtgärder för att uppnå regelefterlevnad vid direktupphandling och avrop av ramavtal.
- I punkt 13 i rapportens avsnitt om stickprovskontrollerna beskrivs brister angående ramavtal för färdtjänst med personbil. Upphandling av ramavtal för färdtjänst med personbil är genomförd och nytt avtal börjar gälla 2020-04-01. Nytt avtal är konstruerat så att utbetalningar endast kommer att göras till ramavtalsentreprenörer.
- I punkt 24 i rapportens avsnitt om stickprovskontrollerna beskrivs brister angående ramavtal med Ventab. Nytt ramavtal började gälla 2019-03-12.

Planerade åtgärder inom servicenämnden

- I granskningsrapporten är bedömningen att nämnden inte i tillräcklig utsträckning har dokumenterat direktupphandlingar och avrop. För att åtgärda detta kommer servicenämnden uppdra åt förvaltningen att genomföra systematiserad och löpande dialog mellan chefer och medarbetare om inköp och upphandling. Kretsen av medarbetare som ska delta i utbildningar/kompetensutveckling kring inköp och upphandling kommer att ses över och eventuellt breddas. Inköpsnätverkets syfte, uppdrag och ansvar kommer att tydliggöras samt information spridas inom förvaltningen att tjänsten direktupphandlingssupport kan användas vid behov av hjälp.
- Förvaltningen har flera komplexa ramavtal och granskningsrapporten beskriver att det upplevs som svårt i verksamheten att hitta gällande avtal. Varje avdelning inom förvaltningen ansvarar för sina avtal samt har inköpssamordnare som ska kontaktas i samband med behov av hjälp vid inköp och/eller upphandling. Men den organisationen behöver och kommer att tydliggöras inom förvaltningen.

- Genom stadens nya utformning av intranätet Komin som infördes i mars 2020 och som är ämnesbaserat bedömer nämnden att det bli lättare att hitta aktuella ramavtal och kontaktperson för respektive avtal. Ovan beskrivna åtgärder kommer att genomföras 2020 och första halvåret 2021.

Förväntade effekter av ovan nämnda åtgärder

- Genom att chefer löpande har dialog med sina medarbetare om regler för direktupphandling och varför dessa måste följas, skapas ett ökat lärande och en medvetenhet om vikten av att göra rätt.
- Tydliggörandet av förvaltningens organisation kring inköp och upphandling som innebär att respektive inköpssamordnare ska anlitas, kommer att öka uppfyllelsen av relevanta regler och styrdokument. Därmed minskar risken för att inköp och upphandlingar inte genomförs korrekt.

Servicekommitténs yttrande avseende jäv, mutor och oegentligheter

Servicekommittén har sedan 2011 *Riktlinjer för att motverka tagande respektive givande av muta* samt *Riktlinjer avseende jäv och andra intressekonflikter*. I riktlinjerna står det att medarbetaren ska vända sig till närmsta chef vid misstanke om oegentligheter, alternativt till chefen över sin egen eller till HR-chefen.

Redan pågående åtgärder inom servicekommittén

- Styrdokumentet *Riktlinjer för att motverka tagande respektive givande av muta* samt *Riktlinjer avseende jäv och andra intressekonflikter* har sedan flera år varit en del av informationsmaterial som delas ut till nyanställda på förvaltningen. Som beskrivet i texten nedan ska förvaltningen under 2020 se över styrdokumentet samt säkerställa att de är välkända bland medarbetarna.

Planerade åtgärder inom servicekommittén

- Granskningen visar att en del medarbetare är osäkra på vart de ska vända sig vid misstanke om oegentligheter och när jäv ska anmälas. Därför kommer samtliga chefer återkommande ha dialog på relevanta verksamhetsmöten där man samlar nyckelpersoner och går igenom ämnet mutor och oegentligheter. Den rutinen finns redan hos kommunteknik och beskrivs som positiv i granskningsrapporten.
- En översyn av regler och styrdokument angående jäv och oegentligheter kommer att göras. Förvaltningen kommer även säkerställa att de är välkända bland medarbetarna.

- En granskning av hur avdelningarna säkerställer att *Riktlinjer för att motverka tagande och givande av muta* och *Riktlinjer avseende jäv och andra intressekonflikter* är välkända hos medarbetarna kommer att genomföras. Åtgärderna kommer att vidtas under 2020.

Förväntade effekter av ovan nämnda åtgärder

- Ökad kunskap om och förståelse för riktlinjer och regler och till vem man som anställd ska vända sig vid jävssituationer och misstankar om oegentligheter.
- Minskad risk för att medarbetare försätts i eller försätter sig i situationer där misstanke om oegentligheter kan uppstå.

Övriga kommentarer gällande granskningen

Syftet med enkätundersökningen - som var en del till granskningsrapporten - var att kartlägga om de som gör direktupphandlingar och avrop anser att de har tillräcklig kompetens för uppdraget. Men vissa kategorier av respondenter som fick enkäten är anställda som i sitt uppdrag inte kommer i kontakt med att göra inköp eller upphandlingar. Nämnden bedömer att det har betydelse för utfallet av densamma.

Ordförande

.....
Jan Olsson (S)
.....

Nämndsekreterare

.....
Josefin Haugthon
.....

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden]